

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá elhárítások, hirdetések, felszólítások ide intézendők.

Szerkesztőség

I-só tized 226-ik szám

SZENTÉS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR és GAZDÁSZATI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

Hirdetési árak:

3 hásabos petisörért egyszeri hirdetésnél . . . 20 kr., kétszerinél . . . 15 kr., háromszorinál . . . 10 kr. számítottak.

„NYILTTÉR” minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beállításánál 30 kr.

Bérmintetlen levelet nem fogadjunk el. — Kéziratot nem adjanak vissza.

A lisztkivitel kérdéséhez.

Lapunk egy alkalommal a hírek rovatában tudatta a közönséggel, hogy az alsó párton díszesen emelkedő Schweiger-féle gőzmalom egy részvénytársaság fog átvenni s e végből részvények fognak kibocsáttatni. A dolog, úgy látszik, lassan bár, de óvatosan halad előre, mert nem a malom egyszerű megvételéről, hanem annak a cél követelményeinek megfelelő új átalakításáról s berendezéséről van szó, mely szerint e malom hivatva lenne lisztjét külföldre szállítani, még pedig nagyobb mértékben, mint amilyenben az jelenleg történik.

Kétséghívhatatlan tény, hogy a lisztkivitel eszméje magában véve egyszerű s megvalósítandó a gazdaságok azon régi óhaját, hogy Magyarország, mely eddig majdnem kizárólag csak a nyers termények eladására szorítkozott, lassankint ráadja fejét a mezőgazdasági egyes iparágak művelésére, vagy is a gazdasági termények ipari feldolgozására. E tekintetben hazánk még igen hátra van s az egyedüli gabona képezi úgy szólva azon terményt, mely nemcsak beltöldi fogyasztásra, hanem igen nagy mértékben külföldi kivitelre is, főképp a fővárosban nagy mennyiségben dolgoztatik föl.

De hogy tárgyunknál maradjunk, ismételve kell helyeselnünk az eszmét. De másrésztől nem mulaszthatjuk el annak kijelentését, hogy ez ügyre nézve némi észrevételeink is vannak.

Meg vagyunk győződve, hogy a megalakítandó részvénytársaság csak akkor kecsegtetheti magát jobb reménnyel, ha csakis külföldi kivitelre támaszkodik. A kivitel pedig csak 3 föltétel mellett biztosíthatja magának.

Az első föltétel: kitűnő liszt gyártmány. Az anyag hozzá, t. i. jó gabona megvan, mert az alföldi, főképp tiszavidéki gabonának messze földön nincs párja. De hogy a gabonából kitűnő liszt legyen, szükséges, hogy a malom úgy legyen berendezve és felszerelve mint akármely exportra dolgozó fővárosi malom, s mivel nagyobb kivitelre csak úgy lehet számítani, ha kellő mennyiségű lisztet lesz képes produkálni, magától értetik, hogy a malmot bővíteni kell, annyival inkább, mert mostani állapotában jelenlegi tulajdonosa állítása szerint nem képes a rendelvényeknek eleget tenni, vagy is a kívánt mennyiségű lisztet produkálni.

A második föltétel szerintünk kellő üzleti összeköttetés, vagyis hogy a lisztnek kész és megbízható vevője legyen a külföldön, s habár jelenleg az üzleti összeköttetés talán megfelel a malom munkaképességének, de annak új berendezése után nagyobb és szélesebb körű üzleti összeköttetésről kell gondoskodni, ehhez pedig a világ piacokon való széleskörű ismeretség s jártasság kell — tehát ember kell a gátra!

A harmadik föltétel kellő alap- és tartalékot ke. Midőn már a malom kibővítése meg lehetőséget igényel, nem kevesebbet vesz igénybe az alap és tartalék tőke. Egy üzlet embernek — tehát egy részvénytársaságnak is — arra is kell számítani, hogy egyrészt előre nem látható okoknál fogva valamely évben kisebb haszonnal, sőt veszteséggel is dolgozik — avagy az üzleti életben ki nem kerülhető hitelezésben kisebb-nagyobb mértékben csalódván kárt szenved, melyet a tartalék tőkéből kell fedezni. Minél nagyobb ez a tartaléktőke, annál bátrabban lehet szembeszállni netaláni veszteségekkel, ellenben ilyenek hiányában vagy fel kell oszlatni a társaságnak, vagy a részvényeseknek kell újra zsebre nyulni.

Végül még egy megjegyzéssel tartozunk. A „Szentési Lap” szerint nevezett gőzmalom 12°/_o-ot jövedelmez s ez akkor, midőn a malom egy emberé, igen szép, de egy részvénytársaságnak kevés. Ugyanis tudva van, hogy egy részvénytársaság több tagból álló igazgatósággal, felügyelő bizottsággal és ügyésszel bír, tehát nagyobb apparatussal dolgozik, kiknek mindannyioknak osz-

talék jár, tehát a részvényesek nem számíthatnak az egész haszonra, hanem annak csak egy részére; de nincs kizárva a lehetőség, hogy a malom esetleg 12°/_o-nál is többet jövedelmezzen — de ezt előre megjósolni épen nem lehet.

Fentebbiekben tehát röviden, az üzleti eshetőségek számbavételével igyekeztünk kimutatni egyrészt a megvalósítandó eszme nagy horderejét s gazdasági fontosságát, de másrészt azon kellekekre is rá kellett mutatnunk, melyek mellett egy üzlet sikeresen prosperálhat. Az eszme nagyszerű, de hogy megvalósítása esetében sikerrel vezessen, az általunk felsorolt feltételek megtartása és netaláni veszteségek kiküldése kívánatlik.

Máskülönbén az egész vállalatnak kellő sikert óhajtunk.

„A szentesi artézi kút.”

Halaváts Gyula m. kir. geologus úr, ki a múlt nyáron városunkban járt, hogy artézi kútakról irandó tanulmányához az előleges vizsgálatokat a hely színe elvégezze, azóta elkészült művével, mely „A szentesi artézi kút” cím alatt mint külön lenyomat a m. kir. földtani intézet évkönyve VIII. kötetének 6. füzetében a napokban hagyta el sajtót. A tisztán szaktudományi dolgozat sok olyant is tartalmaz, mely a laikus közönséget is érdekli, emelől fogva örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a derek kis munkának közérdekű helyeit e lap t. olvasóinak bemutassam és tolmácsoljam.

A dolgozatot bevezetés nyitja meg, melyben a szerző elmondja, hogy „ringó aranykalásztengerrel ellepelt Alföldünk” jó, üditő viznek híjján van, melyen csakis artézi kútak fúrásával lehet segíteni. Azután hangsúlyozza Zsigmondy Vilmos orsz. képviselőnek az ilyen kútak fúrása körüli érdemeit, kinek ügybuzgalma által az Alföld ivóvíz-kérdésének megoldása újabb nagyobb lendületet nyert és megemlékezik artézi kútunk léte-síjéről Zsigmondy Béláról is, ki elődjének nyomdokain haladva máris szép eredményeket mutathat föl. Végül köszönetét fejezi ki mindazoknak, kik tanulmányához a szükséges anyagot átengedtek és őt munkájában támogatták.

A könyv következő szakasza az artézi kútunkra vonatkozó történeti adatokat sorolja fel. Nem tartom szükségesnek ezeket ismertetni, hiszen a fúrás folyamata alatt a helyi lapok esetről-esetre közölték az előfordult mozzanatokat. Inkább a fejezet végére térék át, hol a kút vizének Kalecsinszky Sándor m. kir. földtani intézeti vegyész által végrehajtott elemzés eredményei vannak összeállítva. És itt a helyett, hogy a közölt adatokat egyszerűen leolvasnám, sokkal érdekesebbnek tartom kimutatni azt, hogy vizünk a chemiai alkotórészekből itélve mennyiben felel meg az egészségügyi követelményeknek.

Az ivásra használt víztől megkivánjuk, hogy

1. Legyen tiszta, színtelen és szagtalan, továbbá kellemes, üditő ízű. Artézi kútunk vize mindezen föltételeknek megfelel, kenes szagát kevés idej állás után elveszti.

2. Hőmérséklete ne legyen túlságos nagy és lehetőleg legyen állandó. — Az artézi kút vize meglehetősen meleg ugyan (Kalecsinszky mérése szerint 22° C, a levegőé ugyanakkor 10° C), de lehátve kellemes izét nem veszti el és megfrissülést okoz. Hőmérsékletének egyformaságára vonatkozólag megfigyelések nincsenek, de minthogy azok a földrétegek, melyeken átfoly, a levegő hőmérséke ingadozásainak nincsenek kitéve, föltehetjük, hogy vizünk e tekintetben is megfelel a követelményeknek.

3. Az elnyelt gázok csupán szénsavból, nitrogénből és oxigénből álljanak. — Az elemzési adatok szerint az artézi kút vizében a levegő alkotórészei (nitrogén és oxigén) nem fordulnak elő, ellenben minden liter víz (norm. légnyomás és 15° C. hőmérsékletre kiszámítva) 1068 köbcentiméter szénsavat és igen csekély mennyiségű kénhidrogént tartalmaz, mely utóbbi azonban — a mint már említettem — kevés idő múlva eltávozik.

4. Az elpárolgatis után v. számaradó száraz anyagnak egy liter vízben 300—500 milligrammál többre menni nem szabad. A maradéknak közömbös, ártalmatlan sokból szabad állnia, az eléghető (szerves) rész igen parányi legyen, a salétromsav és chlorvegyületek chlor-tartalma ne haladja meg az 5—5 milligrammot, ammóniák és salétromossav ne forduljon elő benne. — Vizünkben az elemzés után talált száraz anyag mennyisége 298 milligramm. Ez az anyag főként szénsavból, különösen szénsavas natriumból áll, melyek, valamint a többi előforduló alkotórészek egészségi tekintetben nem ártalmasak. Szerves anyag, salétromsav és salétromsav nincsen benne, a chlor-tartalom pedig még 3 milligrammnyi sincs.

Mindezek alapján a legnagyobb örömmel mondhatjuk, hogy városunk közönsége artézi kútunk vizében megbecsülhetlen, egészséges ivóvizet nyert.

A dolgozat következő szakasza azon rétegek felsorolásával foglalkozik, melyeken a fúró keresztül hatolt s egyttal közli azon szerves maradványok leveit is, melyek az egyes rétegekből kikerültek. Ha a szakember e nyelvek végig tekint, azonnal észreveszi — a mire különben a szerző is figyelmeztet — hogy a 242 méternél mélyebben fekvő rétegekből származó maradványok (két szárazföldi faj kivételével) a Föld történetének felső harmadkorához tartozó, ugynevezett *levantei emeletre* jellemzők és olyan rétegekből származnak, melyekről eddig T. Roth Lajosnak a püspökladányi kút fúrásánál tett észleletei után csak gyanítottuk, de teljes bizonyossággal nem tudtuk, hogy Magyarországnak talajának képzésében részt vesznek. Halaváts Gyula uré az érdem, hogy az artézi kútunk rétegeiből kikerült maradványok alapján ezt minden kétségen kívül helyezte. Mint ezen fejezetre vonatkozólag megemlétem, hogy szerző az egész áttört rétegsorozatnak könnyebb áttekinthetése céljából ezerszeresen kisebbített rajtot is mellékelte művéhez, melyen a rétegek minőségét, vastagságát, mélységét és korát pontosan feltünteti.

A következő szakasz a már lemebb említett levantei rétegekből kikerült szerves maradványok ismeretelésének és részben leírásának van szentelve. A mű ezen részéből kiemelem azt, hogy a nevezett rétegekben szerző hat olyan fajt is talált, melyek még eddig nem voltak ismeretesek. Az új fajok nevei a következők: *Unio Pseudo S'uri*, *Unio Semseyi*, *Unio Zsigmondyi*, *Vivipara Böckhi*, *Cerithium Szentesianae* és *Limnaeus longus*. Az első Stur Denesnek, a becsi es. és kir. földtani intézet igazgatójának, a második Semsey Andornak, mint a természetudományok bökező maccenásának, a harmadik Zsigmondy Vilmos orsz. képviselőnek, a negyedik Böckh Jánosnak, a m. kir. földtani intézet igazgatójának tiszteletére kapta nevet, az ötödik pedig Szentés város nevéreől van elnevezve. Mindezen fajok, ugyszintén a levantei rétegekből előkerült többi szerves maradványok*) is a mű mellé csatolt 3 táblán csinos fénynyomatban fel vannak tüntetve.

Az érdekes művet *Végkövetkezések* zárják be, melyekből röviden kiemelem a következőket. Szentés város talajának a fúró által feltárt 31386 méter vastag része kékagyag és csillámos quarc-homok rétegek váltakozásából áll, melyek a bennök talált szerves maradványokból itélve a Körös és Tisza által táplált terjedelmes édesvízi tavakból kevéssé változó körülmények közt rakodtak le. A legfelső két réteg a *jelenkor képződésű*. A 1757 méternyi mélységben kezdődő, közet- és őslénytanai tekintetben egyaránt más rétegsorozat a *diluviumhoz* tartozik. Ez lefelé észrevétlenül megy át a harmadkoruak neogenkoru levantei emeletébe. Ez utóbbi 243 méternyi mélységtől kezdve egész végig olyan fajokkal zár magába, melyek még mind édes vízre valának, legnagyobb részük azonban már nem él s utódaik elvándoroltak a földről és túl az Oceánon, Amerikában leltek jobb hazát. *Artézi kútunk a vizet a neogenkoru levantei rétegekből kapja.*

Ezokban óhajtottam olvasóimnak képet nyújtani a derek dolgozatról, melynek tudós írója nemcsak az által kötelezte halára városunk közönségét, mert artézi kútunkra rá irányozta a tudományos világ figyelmét, hanem az által is, hogy módot nyújtott annak belátására, hogy városunk akkor, a midőn az 1884. évi október 13 ikán hozott közgyűlési határozatból kifolyólag az artézi kútát elkészítette, nemcsak azt bizonyította be, hogy a modern haladással lépést tud tartani, hanem egyttal oly kimondhatatlanul becses alkotást teremtett magának, melynek a közegészségügyre gyakorolt üdvös befolyása már eddig is tapasztalható, jövőre pedig még érezhetőbb lesz. S ezzel lehetelném tollamat, ha még valamit alkalmoszerűen nem tartanék elmondani. Ugy tudom, hogy azok a fúrás próbák, melyeket Zsigmondy Béla a városnak átadott, a levéltárban vannak elhelyezve. Szerintem sokkal jobb, illetékesebb és hozzáférhetőbb helyen volnának a gymnasium természetrajzi gyűjteményében. Azt hiszem, a városi tekintetes is osztja ezen véleményemet s kegyes lesz azokat a nevezett gyűjtemény számára megőrzés végett átszolgáltatni.

Derzsi K. Ferenc.

Néhány észrevétel.

A „Szentési Hitelszövetkezet” múlt évi igazgatói jelentésével foglalkozván a „Szentési Lap” legutóbbi száma, kimutatni törekszik, hogy a nevezett hitelszövetkezetnek nem csak hogy a jelentésben kimutatott tiszta nyeresége nincsen meg tényleg, de sőt határozott veszteséggel zárta volna le a múlt évet. Ezzel kapcsolatban, — nyilván az igazgatósági körökből eredő inspirációk alatt, — rámutat a „Csongrádmezei Hitelszövetkezet” múlt évi zármérlegére, s nagy optimizmussal azt állítja, hogy az ennél kimutatott 490 frt 25 kr. tiszta nyeresemény sokszorta nagyobb aránylag véve

*) A „Csongrádmezei” tültesz Halaváts uron s a lefénnyképezett szerves maradványokat egyszerű kavicsoknak nézi. Szerk.

kormányos uton nem bírnak többségre vergődni, provokálnak verekedést és ne féljenek semmitől sem; ők nem követnek is el, tettük mindig az övédelem jellegét fogja viselni, és meglesz azon eredménye, hogy az elnyomott Csatár-párti részvényesek a törvény embeirel való felelőskönn menekülni fognak, a „Jó barát” emberei pedig elfoglalják a küzdőtér és maguk válasza tárdják meg a tisztikart. De a mint a következmény bebizonyította, Csatár is tudomással birt a „Jó barát” embeinek megállapodásáról. Bejelentette a gyűlés megtartásának határidejét és idejekorán utalómért folyamodott a főszolgabíróhoz, és a főszolgabíró ur nemes és háláérzetűket bíró kötelessége teljesítése után a nélkül, hogy a társaság által rendelkezésre bocsájtott szánkót is elfogadta volna, egy jómódu gazdálkodó szomszédja szájára ülve távozott a gyűlés színhelyéről, többé Csatárral nem is érintkezett, sőt biztosíthatjuk a „Jó barát” ot, hogy egyenesen a főszolgabíró mult, hogy az általa emlegetett megbízatásban nem részesült, mert ő állásával összeférhetetlennek jelentette azt ki; tehát ez iránybani gyanúsítása is — rágalom.

De rágalom egyéb vonatkozása is, mert a főszolgabíró nem fáradozik a közsegipárt megbuktatásán, sem Csatárral, sem senkivel szövetkezve, neki az volt mindig és ma is az a nézete, hogy nem kell annak a működés ellenézni — mert mint mondá — egészségtelen ültetvények nem vernek elő gyökereket, ő a közsegipárt működésének irányát egészségtelenné tartja, és ma már nem jósol annak fennmaradására hosszú időt, mert, mint mondja, jofórmán kifogytak a vezetők az izgató eszközökötől, utjábalknak pedig, ha még találának is a vezetők olyanokat, a közönség zöme nem fog hitelt adni, miután az előbbiek eredménytelenek valának és anyai kudarcot vallottak már a vezetők, anyai visszaélést követtek el, hogy abban bízik, miszerint a közsegipárt vezetői is neomsókára az ő oltalmát fogják kikérni.

Azért tehát a „Jó barát” ne irigykedjék, a miért a főszolgabíró a malom gyűlésbe megjelent, mert rövid idő elteltevel neki és társának is lehet rá szükség, hogy védő szárnyait rájuk is kiterjessze, és mentől mérgesebben támad, mentől arcátlanabban rágalmaz, annál hamarabb fog annak szükségessége bekövetkezni. Ha tehát a mi tanácsunkat akarja elfogadni, miután mi nem vagyunk oly türelmesek, mint a főszolgabíró ur, azt tanácsunk: haladjon elfogalt útján, hogy mihamarabb végezhesünk. De egyre figyelmeztetjük és ez az, hogy mi nem téptük le a sajjó sebekről a főszolgabíró ur által felragasztott gyógyító irt, hanem ha a „Jó barát” is társai letépték, keressenek reá orvost, ki begyógyítja, nehogy azokról elvérezzenek; mert mi a jövőben sem tárgyal, sem egyútt nem fogunk kumélni, hogy a valót felderítsük és az igazságot megvédelmezzük, a következményekért pedig a felelősséget a „Jó barát”-ra hárítjuk.

Többen.

Világfolyása.

Ez alkalommal gyász hírekkel kell bevezetnünk a politikáról szóló rovatunkat s e gyász hírek úgy hazánkat mint a politikai nagy világot igen közelről érinti. Hazánk nagyjai, kik az 1825. évben fölpezdült hazafias új iránynak nemcsak szemtanúi, hanem tevékeny résztvevői is voltak, egymásután a tulvilágba vándorolnak, s annak a nevezetes történeti korszaknak ma holnap már csak emléke marad, mert tényezői a sir hantjai alatt fognak porladozni. Legközelebb hazánk két nagy hazafit veszített, u. m. Ghiczy Kálmánt és Somsi Pált, mindkettő kiváló férfi a maga nemében. Ők látták nemzetünk újra ébredését, de nemcsak látták, hanem közre is működtek nemzetünk erkölcsi, szellemi és anyagi fejlesztésében — s e két jules férfit most már az elhunytak közé kell sorolnunk. Azt szokták ugyan mondani a mai időben — természetesen modern felfogással — hogy nincs pótolhatatlan férfi vagy tényező s egy helyébe talán tíz is léphet. Am beismertjük, hogy ember elég van, de tiszta jellem sokkal kevesebb mint abban a régi jó időben! Van elég képzett emberünk — de a régi korból származó szeplőtelen jellemű puritán férfiu kivesző felben van, s ily jellemű volt a két halott. S abból a nevezetes korszakból már csak két számbavehető alak emelkedik, a főrendiház legújabbán ki nevezett elnöke báró Vay Miklós és a feledhetetlen emlékű Kossuth Lajos, kiknek napjai pedig szintén meg vannak számlálva. Sajnosan esik nekünk gyász hírellel kitölteni a „Világfolyása” rovatát, de az egész nemzetől őszintén tisztelt két elhunyt drága emléke parancsszó ránk nézve — vegyék el hazafias érzelmeik méltó jutalmát ott a tulvilágon nagyobb mérvben, mint itt a siralom völgyében!

Gyász hírellel kell kezdenünk a külpolitikai helyzet constatalását is, amennyiben nemcsak a német trónörökös, ki San-Remóban kereste élete megtartását, reménytelen állapotban van, hanem az ősz német császár napjai is meg vannak számlálva s ma vagy holnap bizonyosra várhatjuk halálának hírelt. Épen azért sietett a beteg trónörökös haldokló atyjához, hogy élete utolsó percében a család körében legyen. Erre irányul most mindenki figyelme.

Meghívások.

A „Szentesi kölcsonös segélyző szövetkezet” folyó évi március 11 én délelőtt 10 órakor a csizmadia ipartársulat termében évi rendes közgyűlést tart, melyre az összes részvényes tagok ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) A legutóbb megtartott közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
- 2) Az igazgató jelentése az igazgatótanács első évi működéséről s a szövetkezet üzleti viszonyairól.
- 3) A felügyelő bizottság jelentésével kapcsolatban az 1887. évi zárszámadás betérjesztése s ugy az igazgatótanácsnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
- 4) Az 1888. évi költségvetés tárgyalása.
- 5) A közgyűlés előtt legalább 8 nappal az igazgatóhoz benyújtott írásbeli indítványok tárgyalása.
- 6) A jegyzőkönyv hitelesítésére 3 rendes és 2 póttag kiküldése.

Az évi zárszámadás 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt a szövetkezeti tagoknak a helybeli polgári iparos és gazdasági körben rendelkezésére áll. Szentés, 1888. február 22.

Az igazgatótanács.

A „Szentesi polgári iparos és gazdasági kör” f. évi március 4 én megtartott alakuló közgyűlésének 3. sz. határozata folytán f. hó 11-én azaz vasárnap d. u. 2 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a körtagok ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Házberletti ügy elintézése.
- 2) A f. évi költségvetés tárgyalása.
- 3) Indítványok tárgyalása.

Dacára annak, hogy ezen rendkívüli közgyűlés az alapszabályok értelmében a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül határozatképes leend, kívánatos, hogy a házberletti ügy kellő elintézése végett minél több tag jelenjen meg e közgyűlésen. Szentés, 1888. marc. 4.

Az elnökség.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Városunk szép hajadonainak száma ismét egygyel kevesebedik. Ugyanis Sréter Ferenc köztisztviselőben álló polgártársunk kedves leányával Berta kisasszonnyal mult napokban jegyet váltott Hoffer József, a helybeli új gymnasium építésénél alkalmazott derék építőmester.

— **Március 15-ik napjának megünneplésére** helybeli régi társaskörünk, u. m. a *kaszinó, 48-as népkör* (a Halász Sz János kispiazi házban) és a *polgári kör* társas vacsorát rendeznek s az aláírási iv nevezett egyletek helyiségeiben a részt venni szándékozó egyleti tagok rendelkezésére áll. Bizony a kiben egy kis hazafiaság van, nem fog késmi külsőleg is kifejezést adni hazafias érzelmeinek.

— **Igen szépen sikerült a helybeli izr. jótékony** nőegylet javára e hó 3-án rendezett táncmulatság, sőt jobban, mint a hogy a farsangi mulatságok sikerülmi szoktak. A négyeseket mintegy 50 pár táncolta s a megjelentek közt az izr. családok igen szépen voltak képviselve.

— **Ma d. e. lesz a „Szentesi Hitelszövetkezet”** évi rendes közgyűlése a megyeház nagy termében, mely a szokásos tárgyak elintézése után hivatva lesz újból elnököt, alelnököt, igazgatót, aligazgatót, az igazgatóságot és felügy. bizottságot három évre megválasztani. Emlékezetes mindnyájunk előtt a tavalyi választáskor elkövetett ármánykodás, melynek részbeni meghiusulása új hitelszövetkezet létesítését vonta maga után. Most azonban, midőn a rombolni vágyó elemek kiváltak, nem kell oly izgatott választást tartani, de azt hiszszük, hogy az elnök, igazgató és aligazgató személyében aligha fog változás történni, kik iránt a közbizalom mult évben is minden fondorkolás dacára igen szépen nyilvánult s mely bizalmat az illetők közszereplésök által meg is érdemelték. Hogy kik lesznek azután a többi tettezők, az a részvényesek hőles belátásától függ, töltéve, hogy saját jól felfogott érdekek vezeteli a szavazásnál.

— **Holnap délelőtt 10 órakor** lesz a helybeli kölcsönös segélyző szövetkezet közgyűlése a csizmadia céhházban, melyre e helyen is felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

— **Vakmerő gyilkosság** követtetett el mult hét végén városunkban, melynek áldozata Balázs Borbála rosvolt erkölcsű mintegy 36 éves nő volt. Nevezett a kis görgös utcában ifju Sárdi János házában lakott s a házigazda valamint a ház másik lakója, kinek bolthelyisége és szobája nevezett nő tőszomszédságában volt, nem sokat érintkeztek vele. De feltűnt a házi gazdának, hogy Balázs Borbála két nap óta nem mutatta magát, s mivel sem kopogtatására, sem kiutazására választ nem kapott, fel akarta szakítani az ajtót, mire azonban nem volt szükség, mert az ajtó nem volt becsukva, hanem csak betéve. Belépve a szobába nagy hullabűz csapta meg az orrát s az ágyban talált s már feloszlásnak indult hulla megmagyarázta a dolgot. A rendőrség értesülvén az esetről még az nap késő este jelent meg a színhelyen s constatálta, hogy a hulla homlokán baltától származott két nagy seb ejtetett, azonkívül a száj az orrtól fogva felhasítottat s bal keze is meg volt sebe sítve annak jeléül, hogy az áldozat az első ütés után védelmezte magát. Hogy a zajt senki sem hallotta, onnan magyarázható, mert a szomszéd szobában lakó szatócs családja este 7 óra tájban nem volt otthon, tehát a gyilkosság 7 és 9 óra közt történetett. A gyilkosság baltával hajtatott végre, mely a szobában találtatott s akár játszott közbe bosszu vagy nem, anyai bizonyos, hogy a ruhaszekrényből a nő ékszerai s ép ruhaneműi elvitettek a gyilkos által, kinek nyomora dacára vagy 50 egyén kihallgatásának mindedig nem akadtak.

— **Gyász hírel.** A köztisztviselőben álló s nagyszámú Sarkadi nemzetség Sarkadi Nagy Ferenc elhunytával ismét egy taggal kevesebedett. A hozzánk beküldött gyász hírellel következőleg szól: Sarkadi Nagy János és neje Sarkadi Nagy Mária gyermekeivel, Sarkadi Nagy Lidia és férje Csucs Antal gyermekeivel szorodott szívvel jelentik szeretett édes atyjok, *Sarkadi Nagy*

Ferencnek, életének 72 évében hosszas szenvedés után f. hó 8 án d. u. 1 órakor történt gyászos elhunytat. A boldogult hült tetemei f. hó 10-én szombaton d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tételni. Béke lengjen porai felett.

— **Gyász hírel.** Sólhlya Antal urat, Csongrád város köztisztviselőben álló derék r. kath. kántorát s hozzá tartozóit súlyos csapás érte szeretett nejének f. hó 6 án történt gyászos elhunytá által. A gyásztól fájdalmasan sújtott család e szomorú hírt következőkép tudatja: Sólhlya Antal a maga valamint gyermekei Gyula és neje Forgó Zsófia, Ilona és férje Farkas Béla, Jolán és férje Hornyik Károly, unokái: ifj. Sólhlya Antal, Gyula, Zsófia, Farkas, Ilona, Mária, Erzsébet, Béla, Rozália, Karolina, Antal, Hornyik Sándor nevében fájdalommal telt szívvel jelentik a felejtethen legjobb nő, anya, nagyanya *Vargyassi Dániel Anna*, férjezett Sólhlya Antalnak élete 62 ik, boldog házassága 43-ik évében f. évi Március hó 6-án d. u. 4 órakor végelgyengülés következtében, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt elhunytat. A boldogult hült tetemei f. évi március hó 8-án d. e. 1/2 9 órakor helyeztetnek a helybeli rom. kath. sarkterben örök nyugalomra, az engesztelő szent mise áldozat pedig f. évi március hó 8-án reggel 9 órakor a gyászszertartásnak a halotti háznál történt elvégzése után fog a Mindenhatónak a csougrádi rom. kath. főtemplomban bemutatattni. Csongrád, 1888. március hó 7-én. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Sajtópör — elhalasztás.** A „Csongrádmegye” szerkesztője ellen megindított s e hó 8 ára kitűzött sajtópör tárgyalása azon oknál fogva, hogy Sz. Kovács Pál szerkesztő a szegedi törvényszék ellen lapjában felhozott vádaknak csakis tanuk segélyével bizonyíthatja be, de a tanukat nem a kellő időben jelentette be, a tanuk megidézése és kihallgatása végett elhalasztott.

— **„Vasuti Utmutató”** jelen meg havonként 1—1 vaskos kötetben a „Vasuti és Közlekedési Közlöny” szerkesztőségének kiadásában. Oly mű ez, mely — míg egyrészt nélkülözhetetlen minden kereskedőnek, gyáriparosnak, szállítóknak, szóval mindazoknak, kik akár sokat utaznak, akár árukat szállítanak vagy kapnak; másrésztől hivatva van a nálunk nagy tért hódító hasonemű külföldről importált műveket kiszorítani, mert furcsa volna, hogy a külföldről vagy Ausztriából behozottat vegyünk meg akkor, mikor itthon ily életre való kiadásuk van, mely kivált a magyarországi vasutak járataiban beállott legkisebb változást is *első kézből* kapja és *azonnal közli*. Egy-egy havi kötet ára 0 kr. Kapható Budapesten, a „Vasuti és Közlekedési Közlöny” szerkesztőségében.

Az ármentesítő társulat közgyűlése.

E hó 4 én a körös tiszta marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat rendkívüli közgyűlést tartott H. M. Vásárhelyen, melyen a társulat érdekeltejei elég nagy számmal jelentek meg.

A közgyűlés megnyitása után *Pozsonyi Ekhardt Oszkár* interpellációt intézett a főigazgatóhoz, van-e tudomása róla, hogy gróf Zseinszky Róbert aradmegyei nagybirtokos a Szarazér felső részén a víz gyorsabb lefolyása végett csatornát akar létesíteni s ennek engedélyezése végett Aradmegye alispánjához fordult. Minthogy e csatorna létesítése a társulat sok birtokosának kárt okozna, sürgős intézkedést kér ez ügyben.

Fekete Márton főigazgató kijelenti, hogy ez esetről tudomása nem volt, de megnyugtatta felszólalót, hogy a felvetett esettel szemben kötelességének fogja ismerni a kellő intézkedések megtételét. Interpelláló a válaszban megnyugodott.

Boros Samu a 10 milliós kölcsön számadására nézve kérdést intéz a főigazgatóhoz. Harmadikban szólal fel már e tárgyban s miután legutóbb az mondattott, hogy a kormánybiztosi számadások 1887. év végére leküldetnek, sajnosan látja, hogy ezen tárgy nincs a tárgysorozatba fölvéve s ez a többször kifejezett bizalmatlanságot csak fokozza. Elnök erre azt a felvilágosítást adja, hogy értesülése szerint kérdéses számadások már fölülvizsgáltattak s legközelebb leküldetnek, mit felszólaló tudomásul vett.

Bánffy Gyula kérdést intézett az elnököz és főigazgatóhoz, mi alapon történt az, hogy a közm. és közlek. miniszternek azon két leirata, melylyel a közgyűlésnek a tartaléktőke és a társulati gyűlések át-helyezésére vonatkozólag hozott határozatait megváltoztatta, nem vétetett fel a közgyűlés tárgysorozatába.

Főigazgató erre azt jelentette ki, hogy oly rendeletek, melyekkei valamely ügy végleg befejeztetik s csak végrehajtás tárgyát képezi, nem a közgyűlés, hanem a közp. választmány elé tartoznak. De e felfogás ellen erősen harcolt mind *Bánffy Gyula* mind *Haviár Dániel*, kiknek véleménye szerint valamely határozatra vonatkozó miniszteri rendelet azon testület elé terjesztendő, a mely a határozatot hozta, mire főigazgató megígérte, hogy a kérdéses rendelet a jövő közgyűlés tárgysorozatába föl fog vétetni.

Hosszas vitára adott alkalmat a kistiszai zsilip ügyében a kormányynyal kötött egyezség. Némelyek az egyezségről nem akartak semmit sem hallani, azon elvből indulván ki, hogy a kormány építette a zsilipet, ő vizsgáltatta felül a terveket s ő fogadta tel a vállalkozót. De főigazgató azon körülményre utal, hogy a kormány bizonyosan nem nyújtott volna kedvezményeket s részbeni kárpótlást a katasztrópháért, ha ennek oka a társulat lett volna, s a kormány részéről tett jóakaratu ajánlat nem csak anyagi, hanem erkölcsi tekintetben is sokkal jobb és biztosabb, mint egy bizonytalan kimeneteli per, melyre az ügyet legvégső esetben terelni lehetne. Így *Fekete Márton* főigazgató tapintatos felszólalása után a ministeriummal kötendő egyezség nagy többséggel elfogadtatott.

A társulatnak a ministerium által jóváhagyott gátvédelmi szabályzata előterjesztvén a közgyűlés elé, ennek kinyomatása lett elhatározva.

Utána a Körös Tarsától Gyomáig kiépítendő körös végleges töltés tervezete és költségvetése mutatott be, melyeket a választmány elfogadásra ajánlott. A szükséges építkezési költségek 401,132 ftra ruagnak. A tervek 30 napi közszemlére lesznek kitéve, mely idő alatt bárkinek jogában áll azokat megtekinteni s rájuk észrevételeit megtenni.

Azután olvastattak a kistiszai zsilipszakadás folytán szükségessé vált belvízvezetési munkálatokra vonatkozó javaslatok, melyek szerint a társulat a kistiszai zsilip helyén új zsilipet nem épít, hanem a Kistiszához és Porgányhoz vezető belvízesatornákat egyesíti s azokból a belvizet Porgány mellett egy alkalmas ponton építendő új zsiliphez fogja vezetni; az új zsilip kiépítéséig pedig a belvizet a Kistiszánál és Porgánynál a meglévő vízemelő gépekkel fogja kiemelni.

E tárgygyal összefüggőleg *Rupcsics György* társulati új főmérnök részletesen ismertette a tervezett munkálatokat s kijelentette, hogy zsilipre okvetlenül lesz szükség, még pedig az új zsilip helyét az új pontot ajánlja, melyet még Szójka jelölt ki. Az új zsilip szerint 53,032 ftrtot, az összekötő csatorna 30,839 ftrtot, az összekötő csatorna tölgyfa zsilipje 5000 ftrtot, az új zsiliphez vezetendő új csatorna pedig 19,679 ftrtot igényel, s így az egész munkálat 108,600 ftra ruagnak. A munkálatokat takarékoság és megbízhatóság céljából házilag óhajja eszközölni.

Návay Lajos nem sokat bizik a zsilipben s inkább a zsilipépítés elhalasztása mellett van a végből, hogy a társulat műszaki közegei által a külföldön tételne tanálmányokat a zsilipek alkalmazására nézve.

Sima Ferenc nem osztja előtte szóló agályait, mert a főmérnök terve az országos műszaki tanács elé megy, (hát a kistiszai zsilip tervezete nem ment-e a műszaki tanács elé s mégis bedült? Szerk.) s ha a kormány az építést engedélyezi, nincs ok a zsilipépítést elodáznai. (Hát ha bedül, ki lesz felelős érte? Szerk.)

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a javaslatokat s amennyiben a f. évi költségvetésen túl a körös töltésépítés, az új zsilip és csatorna építésére, valamint az ártérfejlesztésre összesen 621,718 ftrt 96 kr. szükséges s erre a kormány által felajánlott segélypénzekkel együtt csak 237,892 ftrt 79 kr. fedezet van, a még hiányzó 383,826 ftrt 17 kr. fedezésére

400.000 ftrt ideiglenes kölcsön főlvetelét rendelte el. (Örülhetnek az ártéri földbirtokokosok!)

Ezek után gróf Károlyi Tibor elnök a gyűlést d. u. 1 órakor berekesztette.

Hasznos tudnivalók.

Magyar kereskedők évkönyve. A Magyar Kereskedők Lapja kiadásában Budapesten Révai-utca 8., az 1886. és 1887. évből, Magyar Kereskedők évkönyve cím alatt egy minden valamire való kereskedőnek nélkülözhetetlen, állandó értékű kézikönyv jelent meg. A két évkönyv (bolti ára együtt 1 ftrt 75 kr.) most összevont egy ftrtet rendelhető meg, míg a fennmaradt közslet tart. A Magyar Kereskedők Évkönyvének harmadik évfolyama 1888-ra, szerkesztik Kormos Alfréd és Kende Zsigmond, már sajtó alá rendezték, felkértek tehát a hazai kereskedelmi testületek, egyletek, társulatok, ipartelepek, tanintézetek stb., ez után is, hogy tisztá névsorukat a szerkesztőknek (Budapest, Révai-utca 8.) mielőbb beküldjék, hogy az 1888. évi kötetben felvéssenek. E kötetre elő lehet fizetni 80 kr-lyal.

Magyar gazdák évkönyve. Ily című szakkönyv hagyja el legközelebb a sajtót és már az évkönyv szerkesztőinek, Kormos Alfréd és Kende Zsigmond nevei kezességét nyujtanak azírát, hogy a magyar gazdálkodás egy házagot pótló művel fog megjelenni. Hogy e feltevésünk nem a'aptalan, igazolja ez évkönyv tartalomjegyzéke, mely a legfontosabb igényeket is képes kielégíteni. A magyar gazdák évkönyve gondosan kerültőltszett az ily könyvek ösmeretes chablonszerűségét, nem terheli az olvasót oly háziasszonyos tanácsadással, melyekre nem ak az értelműs, hatáskulat általában és különösen hazánk mezőgazdasági termelésére is Nagy gondot fordít a külföldi verseny alakulására és annak előrelátható fejlődésére vagy hanyatlására. Ha még megemlítjük, hogy a magyar gazdák évkönyve a fontebbiökön kívül a hasznos gyakorlati tudnivalók egész tárháza lesz, azt hisszük, hogy méltán ajánlhatjuk a gazda közönség figyelmébe s pártfogásába. A Magyar Gazdák Évkönyvének előfizetési ára 80 kr., mely összeg a szerkesztőknek Budapestre Révai-utca 8. küldendő.

Szívességet vélnék iparosainknak tenni, ha figyelmeztetjük, hogy Dr. Jekelfalussy József, miniszteri tanácsos ur, „Magyarország iparosainak és kereskedőinek jegyzéke” című nagy munkának új kiadása csak az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalánál, Budapestben, VI., Révai-utca 8. kapható. Ezen iparosok, gyárosok, kereskedők, egyletek és testületek részére, mert az ország lakosságát foglalkozási módjuk (branch) szerint osztályozva (tehát külön a lakatosok, borbélyok, gyógyszerészek stb.) tartalmazza, valóban nélkülözhetetlen című, az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalánál 12 éven 5 ftrt bolti ár helyett csupán 5 ftrtet rendelhető meg. — Ugyancsak kizárólag az Érdekes Könyvtár kiadóhivatalánál kapható „Magyarország mezőgazdasági című, amely tartalmazza a magyar földbirtokokosok, jószágbérlet, marhatenyésztők, marhakereskedők, s-estermelők, kereskedelmi és műkeltő-

szek pontos cím-it Ezen árjegyzékek szétküldésénél rendkívül fontos könyv, csinos vászonkötésben megrendelhető h á r o m forintért (bolti ára 12 ftrt.) — A mindkét munkát megrendelők Déry Gyula: „A ki nem tudott lemondani” című három kötetes regény-t r á d á s u l i n g y e n k a p j á k m e g. — Jelen ajánlat csakis e nagyterjedelmű munkák minél tágabb körökben való terjesztése érdekében tétetik és meg vagyunk győződve, hogy megrendelésük által minden iroda ngyszólván nélkülözhetlen kézikönyveket szerez be — Megbízások utánvétel teljesítetnek

Nyilttér.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

Rohseidene Bastkleider fl. 10 50 per
Robe und bessere Qual. versendet zollf ei das Fabrik-Ge-
pot 6 Henneberg (k. k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend Briefe 10 kr. Porto. (6)

ad. 659 |tk. 888. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Németh Istvánné Horváth Anna végrehajtónak Lackó József Pusztapéteri végrehajtást szenvedő elleni 60 ftrt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a szentesi kir. törvényszék (a szentesi kir. járásbíróság) területén levő, Szegvár község határában fekvő, a szegvári 2365 sztkben 922/a. rsz. a. foglalt 1/4 ad telek szigterhelti tanyaföldre az árverést 2000 ftrban ezenen megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1888 évi április hó 6 ik napján délelőtt 9 órakor** Szegvár község községi házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 200 ftrt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában, kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen 1888 ik évi február hó 27 ik napján.
A szentesi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Bartha
kir. aljbíró

Kiadó lakás.

Özv. Vecseri Lászlóné III-ik tized 380 sz. alatti házában 4 szoba, konyha, éléskamara, pince, padlás és fűskamara szt.-György naptól — két részben is — kiadó.

Tíz forint napi mellékereset, tőke és kockázatmentes (risico) nélkül sorsjegyek részletfizetés melletti eladása által az 1883. XXXI. törvényeikk értelmében.
Ajánlatokat elfogad a **fővárosi váltóúztársaság** **ADLER és TÁRSA,** Budapesten.

Posztóárut és posztó maradékot jó minőségben férfi- és gyermek öltözetre, női kabátokra és esőköpenyre ez időnyre postantárvétellel legolcsóbb gyári áron küld a **„Verseny”-hez** címzett posztógyár-raktárából
Beer Károly, Jägerndorf, osztr. Szilézia.
Minták kívánatra ingyen és bérmentve. Számos kártyaminták a t. szabók és ismét-eladók számára. Helyi ügynők keresetnek.

Epen most jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható a magyar közlekedési vállalatok az **hivatalos menetrendkönyve** II. (március-április) füzete a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legújabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, Közép-Európa térképével s számos hasznos tudnivalóval.
Ezen egyedüli magyar menetrendkönyv nemcsak Magyarország és Ausztria összes vasútjainak, a Dunagözhajózási társaságnak s a tengeri hajóknak menetrendjeit, az indulási és érkezési időnek állomásról állomásra való legpontosabb megjelölésével tartalmazza, hanem a külföldi vasutakkal és hajókkal való közvetlen csatlakozásokról is legmegbízhatóbb értesítést nyujt.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPESTEN, VII. Podmaniczky-utca 17. szám.

Minden palack és ónkupak Brázay Kálmán cégfeliratával van öntve.

Brázay Kálmán sósborszesze gyors enyhítést eszközöl: csusz, szaggatás, fagyás, fog-és fejfájdalmak, szemgyengeség bémulások stb. ellen. Fogtisztító szerül is ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagatlan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer tejmosásra is, a hajidegek erősítésére és kitűnő hatással van a kenőgyaró gyógymódnál (massage.)

Védjegy 319. és 320. szám.

Minden palackon a fenti védjegy látható.

Mindenki a saját érdekében fog cselekedni, ha az utánzatokól óvakodik.
Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.
Használati utasítás mellékeltek. Kapható: Budapest: Brázay Kálmánál, muzeum-körút saját ház és Szentesen: Dobray S., Soós Albert, Abaffy L., Szépe, Robicsék Gáborné, Szénásy, Podhradszky, Várady, Zuckermann, Szabó, Ujváry, Ifj. Vecsery és Gunst Dávid urak kereskedésében.

7567 |tk. 887. sz.

Póthirdetmény.

A szentesi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Csongrád vármegyei árwapénztár végrehajtónak Albertényi Antal és neje H. Szabó Mária szentesi lakos végrehajtást szenvedők elleni 1700 ftrt s jár. iránti végrehajtási ügyben 4357/tk.887. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a szentesi 4453. számú telekjegyzőkönyvben 36. rsz. a. ház és 503 nszgül udvartérre 2018 ftrt kikiáltási árban a szentesi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatósághoz 1888. évi március 15 ik napjának délelőtti 9 órájára kitűzött árverés az 1881. LX, t. c. 167. §-a alapján ifj. Zsoldos Ferenc végrehajtató érdekében is 392 ftrt 81 kr. tőkekövetelése és járuléka kielégítése végett megtartatni for.

Kelt Szentesen, 1887. évi december hó 9 ik napján.
A szentesi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Farkas Gedeon, kir. jbró.

813./1888. **Pályázat.**
Csongrád vármegyébe kebelezett Mindszent községben újonnan szervezett, 450 ftrt évi fizetés, s 100 ftrt lakbér illetménnyel javadalmazott, ideiglenesen betöltött s lemondás folytán üreseedésbe jött II. od aljegyzői állomás a f. é. március hó 20-ik napjára kitűzött választás útján beöltendő.
Felhivatnak pályázni szándékozók, miszerint e részbeni kérvényeket az 1886 évi. I-só t.-c. 6-ik §-a értelmében felszerelten e szolgabírói hivatalhoz f. é. március 19-én d. u. 4 óráig mutatassák be.
Mindszenten 1888 március 8.
Vidovics Antal, főszolgabíró.

DR. J. G. POPP udvari fogorvos	DR. J. G. POPP udvari fogorvos	DR. J. G. POPP udvari fogorvos	DR. J. G. POPP udvari fogorvos
DR. J. G. POPP udvari fogorvos	Anatherin-szájvíze 40 év óta a legkedveltebb száj- és fogkonzerváló szer. Meggátolja a fogkó lerakódását, eltávolítja a száj kellemetlen szagát, felfrissíti a foghúst és elejét veszi a fogfájásnak. Ára: a nagy palacknak 1 ftrt 40 kr., a kisebbnek 1 ftrt, a legkisebbnek 50 kr.		
DR. J. G. POPP udvari fogorvos	Anatherin-fogpasztája. Üvegtégelyekben. Elismert szer a fogak tisztántartására, a száj felfrissítésére és konzerválására. Ára 1 ftrt 22 kr.		
DR. J. G. POPP udvari fogorvos	Aromatikus fogpasztája, nagyon kedvelt a kellemesen habzó fogszappanok barátai előtt. Kitűnő fogtisztító szer. Ára: 35 kr.		
DR. J. G. POPP udvari fogorvos	Fogpora, a fogport kedvelők közt a legelterjedtebb és legkedveltebb, melytől a fogak ragyogó fehér színt nyernek. Ára: 63 kr.		
DR. J. G. POPP udvari fogorvos	Fogtömője (Plombe), melylyel a használati utasítás szerint bárki önmaga tömészheti ki odvas fogait. Ára: 1 ftrt.		
DR. J. G. POPP udvari fogorvos	Növényzappana a legkitűnőbb pipere- és gyógyszerzappan, mindenféle bőrkütés és foltok ellen. Ára: 30 kr.		

Kapható minden gyógyszerárúhelyen, illatszertárban és finomabb üzletben.

